

Hana Vildová: Pohádkové vyprávění Ivy Peřinové

(posudek vedoucího diplomové práce na oboru Učitelství českého jazyka a literatury pro střední školy na FF UK v Praze)

Cíl práce, její účel a směřování

Práce směřuje do oblasti, která je z hlediska akademického zájmu vnímána jako periferní, a to jak z hlediska literárněvědného přístupu (jde o literaturu pro děti a mládež), tak v daném případě i z hlediska teatrologie (jde o dramata určená k prezentaci formou loutkového divadla). Nicméně na tomto okraji nachází diplomantka smysluplné téma: píše monograficky koncipovanou analýzu dramatické tvorby Ivy Peřinové, tedy jedné z nejpozoruhodnějších a dnes už i nejlivnějších autorek moderní loutkové dramatické hry. Vzhledem k tomuto „exotickému“ výletu na okraj musí práce rozšiřovat svůj záběr i ke kontextu, nebo povědomí o něm nebude u implikovaného čtenáře tak bohaté a samozřejmé, jako je tomu u prací směřujících do literárního centra.

Metodologie

Hana Vildová napsala monografickou práci, která se věnuje tvorbě Ivy Peřinové v jejím chronologickém uspořádání, ale zohledňuje také jevištní realizaci. Výklad se opírá o dosavadní – nepříliš bohatou – literaturu k dějinám českého loutkového divadla a tvorby pro ně určené. Primární zřetel směřuje k textům (proto práce bezesporu přináší na náš ústav), ale zároveň v nutných aspektech využívá i přístupy teatrologické. Jádrem analýzy je pokus popsat specifickou poetiku her Ivy Peřinové, a to především způsoby využívání pohádkových motivů, vytváření komických situací či využívání a adaptování tradice loutkového divadla. Hana Vildová věnuje pozornost i faktu, že jde o díla určená pro děti, tedy pro specifické vnímatele, a zároveň že jde o díla, jejichž primárním médiem je jevištní realizace, nikoli tiché čtení textu.

Práce s odbornou literaturou

Práce se opírá o relevantní literaturu, a to jak v aspektu dějin loutkového divadla, tak i v oblastech, v nichž se řeší obecnější problematika poetiky (rysy komiky, kompozice, role vypravěče, pojetí postavy apod.). Zvolené téma neoplývá sekundární literaturou, a proto oceňuji, že autorka dokázala jednotlivé dílčí a fragmentární odborné zdroje skloubit tak, že výsledný text je soudržný, založený na rovnováze mezi přejímáním podnětů z již publikovaných prací a mezi schopností naformulovat vlastní analytická a interpretační pozorování.

Styl a prezentace

Práce je členěna dostatečně přehledně. Materiálu myslím odpovídá kompozice, která neanalyzuje jednotlivé hry jako izolovaná a autonomní díla, ale spíše pro každý aspekt poetiky Ivy Peřinové vytváří určitý trs děl, v nichž se daný rys poetiky zřetelně vyjevuje. Tímto způsobem vzniká prostor i pro komparaci jednotlivých her, ale i pro souhrnné hledisko, kterým je vztah dosavadní tradice na straně jedné, a inovace, kterou tvorba Ivy Peřinové přináší, na straně druhé.

Zatímco jazykové provedení samotného textu je relativně dobře editované a práci nehyzdí překlepy, nedotažený bohužel zůstal závěrečný soupis literatury, kde u některých sekundárních pramenů chybí

závazné bibliografické údaje a některé údaje zjevně vypadly (anonymní údaj „Diplomová práce“ z roku 2007 na s. 63 dole).

Celková koherence a akademická disciplinovanost

Diplomová práce vytváří soudržný a dobře sledovatelný celek. Nabízí ucelený portrét poetiky her Ivy Peřinové, přínosná pozorování jsou rozprostřena po celé práci. Ta působí vyrovnaným dojmem. Využitá terminologie je aplikována poučeně a adekvátně tomu, co má být charakterizováno. Práce nabízí i pasáže převypravující dějovou linii her, jimž je věnována zevrubnější pozornost, což j daném případě považuji za adekvátní, neboť tyto texty jsou hůře dostupné a nejsou nejspíš součástí obecného povědomí implikovaného čtenáře práce.

Práce myslím přesvědčivě dokládá, že dílo Ivy Peřinové charakterizuje jak úsilí navázat na tradici českého lidového loutkářství, tak ale i – zdánlivě protikladná – tendence adaptovat žánr pohádky jako nejnósnější žánr této tradice směrem k aktualizaci, k tematizaci soudobých postojů, způsobů vnímání, ale i jazykového vyjadřování.

Diplomová práce dle mého soudu splňuje požadavky kladené na tento typ závěrečných prací.

Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji její hodnocení známkou **velmi dobře**.

V Praze dne 21. 1. 2016

Prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.